

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Látogatás a Fővárosi Könyvtárban*

Forrás: *Budapesti Hírlap*

Bp
(Hely)

1924. 5. 29.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy *Felbuzdulás*

Hely

Idő

Személy

Helyszám

027 ~~5~~ (439) Bp. 1924

központ

Látogatás a Fővárosi Könyvtárban

A szellemi kultúra leromlásának szomorú következményei gazdasági helyzetünk leromlásával mindjobban kidomborodnak. A felsőbbrendű élet, a melyhez mindenkinek joga van, hova-tovább a társadalom számos rétege számára elérhetetlen utópia lett. Az okok kézenfekvők.

Ezekben a válságos időkben szükségesnek láttuk, hogy olvasóinknak részletes tájékoztatást nyújtsunk egy kulturintézet-ről, a mely ebben az évben érte el *főnnállásának ötvenedik évfordulóját* és hivatalva van a főváros lakosai számára szellemi téren utmutatással és irányítással szolgálni. A *Fővárosi Könyvtárról* van szó, a mely a két forradalom eimulása óta hatalmas lendülettel emelkedett a főváros nagy könyvtárainak sorába. A kommunizmus után e könyvtár személyzete majdnem teljesen kicserélődött. A könyvtár tudós és kiváló igazgatója, *Kremmer Dezső* dr. már beköszöntőjében a meglazult fegyelem helyreállítását és a nemzeti szellem feltétlen érvényesítését tüzte ki első teendőül és ennek a ritka szakembernek köszönhető, hogy a könyvtár aránylag rövid idő alatt megújulva, a történelmi fejlődés és a nemzeti tradicionális világnézet

szempontjából is biztos alappal rendelkezik.

Elmentünk a Fővárosi Könyvtárba, ahol kérdésünkre *Kremmer dr. igazgató* a könyvtár vezetését irányító elvekről a következőket mondotta:

— Könyvtárigazgatóságom elejétől fogva teljes örömmel arra törekedtem, — kezdte *Kremmer dr.*, — hogy egyrészt a könyvtár belső reorganizálását, értelm ezalatt új szakképzett és megbízható tisztviselői karunkába állítását és a Fővárosi Könyvtárban uralkodó könyvtárpolitikai elvek újraépítését, másrészt a könyvtár külső presztízsét, nevezetesen a tudományos világgal és a többi nagy könyvtárral való összeköttetés és együttműködés elvét keresztülvigyem.

— Az első követelményre vonatkozóan elmondhatom, hogy a Fővárosi Könyvtár tisztviselői karát néhány régi kipróbált munkatársammal sikerült újjáalakítanom. A tisztviselői kar jelenleg hivatala és a rája bízott feladat megvalósítása terén példás törekvést mutat. A könyvtári belső munkálatokon kívül a könyvtárnak mint testületnek munkálatairól megjegyzem, — csak az utóbbi évek munkálatairól téve említést, — hogy könyvtárunk a Magyar Bibliophil Társulattal rendezte az Iparművészeti Múzeum kupolatermében az 1922 április 10-én megnyitott *Pest-budai kiállítást*, mely könyvekben és képekben mutatta be a főváros fejlődését. Az elmúlt esztendőben a könyvtár közreműködött *Gragger Róbert* dr. berlini egyetemi tanár, a berlini „*Ungarisches*

Institut igazgatójának „*Bibliographia Hungarica*” című műve anyagának összeállításában. Hasonlóképpen könyvtárunk segédkezett az elmúlt évben *Ballagi Aladár* dr. egyetemi tanárnak „*Buda és Pest a világirodalomban*” című, a főváros egyesítésének ötvenéves évfordulójára készült nagy bibliográfiai munkájában, mely munka a két testvérvárosra vonatkozó legrégebbi irodalmat és annak szakszerű ismertetését 1711-ig foglalja magában. A jubileummal kapcsolatban a bibliográfia második részét az 1712—1873-ig terjedő anyag feldolgozását pedig a tanács megbízásából én vállaltam magamra. Ezenkívül részünkről mostanában indult meg a tudományos világ által már rég óhajtott *folyoirat-bibliográfia* feldolgozásának terve. E vállalkozás ma már nem csupán terv, hanem valósággá lett. A feldolgozatra kerülő folyóiratok jegyzéke és a munkaprogram már készen áll és meg is kezdtek a nagy anyag feldolgozását. Ebbeli munkálatunkban a Széchenyi-könyvtár vezetősége, valamint a Szociográfiai Intézet is megígérte közreműködését. Megemlítem még munkálkodásunkkal kapcsolatban, hogy a könyvtár tisztviselői kara az elmúlt évben magára vállalta az *Erzsébet Népakadémia irodalmi tárgyú előadásainak* megtartását az 50 éves jubileummal kapcsolatban és öszre remélhetően ismét megkezdí előadótérmeben tudományos és ismeretterjesztő előadás-sorozatait.

Ami könyvtárunk központi anyaga kiépítésének folytatását és a meglévő gyűjtemények továbbfejlesztését illeti, a könyvtár ma, mint egyetemes jellegű kulturinté-

zet, minden vezető tudományszak alapvető műveit gyűjti. De mint municipális intézmény, különös gonddal gvarapítja a főváros történetére vonatkozó irodalom egész anyagát is. Emellett nem hanyagoljuk el a reális szakokat sem, ezeknek fejlesztésénél a főiskolai ifjuság számára szükséges modern szakmunkák megszerzésére helyezük súlyt. A *fiókkönyvtárak* anyaga a könyvü ismeretterjesztő- és szépirodalomból áll. Ezeknek fejlesztésénél az irodalmi értékre és a nemzeti, valamint az erkölcsi szempontokra vagyunk különösen tekintettel és figyelemmel kísérjük a tanult, valamint az egyszerű olvasók igényeit.

— Megemlítem továbbá nagyjelentőségű *hírlap- és folyóiratanyagunkat*, a mely téren a Fővárosi Könyvtár ma egvedülálló gazdag anyaggal rendelkezik. Hazai, különösen a fővárosi hírlap- és folyóiratanyagon kívül mintegy *300 külföldi tudományos intézettel és kiadóhivatallal vagyunk összeköttetésben*, mely viszonynál fogva részint csere, részint ajándék, részint előfizetés útján ez intézmények kiadásait könyvtárunk egkappa. 1919-ben a beszerzett munkák száma 12.515, 1920-ban 20.763 és 1923-ban 24.712 volt. A Fővárosi Könyvtár legnagyobb értékei különgyűjteményeiben rejlenek, ezek a *Budapest gyűjtemény* körülbelül 25.000 munkával, melynek keretében foglal helyet az ujabban felállított *történelmi kisnuomlatvány-gyűjtemény* is. A „*Budapesti gyűjtemény*” a fővárosra vonatkozó irodalom termékeit foglalja magában. Kiterjed figyelme a napisajtónak és folyóiratoknak a fővárosra vonatkozó közleményeire, továbbá a *plakát- és*

más hirdetésügy termékeire, melyeknek majdan fontos kulturhistóriai jelentőségét nem kell hangsúlyoznom. Nagyvértékű a mintegy 20.000 kötetet számláló *Keleti gyűjtemény*, a mely az orientális tárgy nyelvészeti és történelmi irodalmat foglalja magában és gondoskodik arról is, hogy a keleti nyelvekkel foglalkozó egyetemi ifjúság alapvető munkákkal el legyen látva. Ennek a gyűjteménynek alapja *Vámbéry Ármin, Zichy Jenő* gróf és *Thallóczy Lajos* nagyvértékű könyvtára. Bibliofil szempontból is nagyjelentőségű az ugynevezett *Szüry-gyűjtemény*, körülbelül 2500 kötettel, mely neves költői és egyéb szépirodalmi nagyjelentőségű termékek első kiadásából áll. Ezekhez járul 40.000 darabból álló, jó-részt még feldolgozatlan és *Ballagi Géza* anyagából fejlődött *Röpirat-gyűjtemény*, mely magyar vonatkozású, politikai tárgy kisnyomtatványok gazdag gyűjteménye. E gyűjtemények a központi raktáranynak mintegy 200.000-nyi és fiókkönyvtáraink 150.000-nyi anyagával alkotják az immár *több mint 400.000 kötetet számláló Fővárosi Könyvtárt*.

— A könyvek, különösen a külföldi munkák horribilis megdrágulása sajnós, nálunk is erősen utját állja a könyvbeszerzésnek. Mindamellet a főváros áldozatkészsége folytán a mulhatatlanul szükséges munkákat sikerült mindeddig beszerezni. Megemlítem e helyen, hogy az elmúlt esztendőben a könyvtár örvendetes gvarapodására szolgált a *francia közoktatásügyi minisztérium modern francia szépirodalmi és tudományos művekből álló közel 1000 kötetnyi adománya*, melyet a Magyar Bibliofil Társaság segítségével szereztem meg és ígéretet kaptam arra, hogy ezt az anyagot a kiadók az időnkint megjelenő újabb kiadványokkal majd kiegészítik.

— Budapest többi nagyjelentőségű könyvtárával, nevezetesen a Nemzeti Múzeum Széchenvi Könyvtárával, az Egyetemi és az Akadémiai Könyvtárral való harmónikus együttműködés és kölcsönös támogatás elve azt hiszem, most a leromlott szellemi kultúra korszakában különösen is aktuális. Részemről teljes odaadással munkálkodom a jóviszony szorossátételén, melyhez első-sorban a szellemi kapcsolatok megteremtése vezet és a nevezett intézetek vezetősége részéről ez irányban a legnagyobb jóakarral találok találkozni.